

ЗМІСТ І ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

CONTENTS AND PRINCIPLES OF FORMING THE MECHANISM OF STRATEGIC MANAGEMENT WITH STABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY OF THE ENERGETIC INDUSTRY

Рязанова Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів, обліку та банківської справи,
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

У роботі розглянуто зміст різних видів визначень поняття «механізм» у сучасній економічній науці. Визначено основні принципи формування механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики. Проаналізовано взаємозв'язок визначених принципів із формуванням механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики.

Ключові слова: відновлювана енергетика, відновлювані джерела енергії, механізм, економічний механізм, господарський механізм, принцип, стійкий розвиток, інноваційний процес.

В работе рассмотрено содержание разных видовых определений понятия «механизм» в современной экономической науке. Определены основные принципы формирования механизма стратегического управления устойчивым развитием возобновляемой энергетики. Проанализирована взаимосвязь определенных принципов с формированием механизма стратегического управления устойчивым развитием возобновляемой энергетики.

Ключевые слова: возобновляемая энергетика, возобновляемые источники энергии, механизм, экономический механизм, хозяйственный механизм, принцип, устойчивое развитие, инновационный процесс.

In the work the content of different species definitions of the concept "mechanism" in modern economic science is considered. The main principles of formation of the mechanism of strategic management of sustainable development of renewable energy are determined. The interrelation of certain principles with formation of the mechanism of strategic management of sustainable development of renewable energy is analyzed.

Key words: renewable energy, renewable energy sources, mechanism, economic mechanism, economic mechanism, principle, sustainable development, innovation process.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. З початку ХХІ ст. у світі спостігається процес формування нової технологічної платформи розвитку глобальної енергетики, що зумовлено необхідністю відповідати на цілу низку економічних, демографічних, кліматичних і технологічних викликів. Однією з найважливіших рис цього процесу є зміна структури балансів виробництва і споживання енергії за рахунок збільшення частки безвуглецевих технологій, зокрема технологій на основі відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). Зараз відновлювана енергетика – це сектор світової енергетики, який дуже швидко розвивається: у 2014 р. на частку ВДЕ доводилося 59% приросту світових генеруючих потужностей, а частка світової електрогенерації ВДЕ перевищила 22,8%. Проте поки розвиток ВДЕ, як правило, є можливим тільки за чіткого

визначення змісту та принципів формування відповідного механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Теоретичним і практичним питанням економіки відновлюваних джерел енергії присвячено роботи О. Амоші, В. Баранніка, Г. Вороносського, В. Геєця, М. Земляного, А. Кабанова, І. Недіна, І. Плачкова, Р. Подолець, У. Письменної, С. Сніжко та ін.

Тема відновлюваних джерел енергії активно вивчається зарубіжними вченими. Питанням економічних, соціальних і екологічних ефектів розвитку ВДЕ присвячено роботи Р. Феррукі, Д. Гилена, Г. Киффер, М. Тейлора, Д. Нагала, А. Халида, Д. Кука, Г. Шеллененса, Х. Райниша, М. Ісламу, С. Меххилефа, М. Виллембахера, Р. Хааса, Т. Лева, М. Халлера та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Наукові розробки з питань побудови механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі та як основного його аспекту – безперервного інноваційного розвитку відновлюваної енергетики не дають змоги сформувати повного й однозначного уявлення про цілісність і системність означеного механізму. Слід зазначити, що недостатньо опрацьованим залишаються питання формування принципів механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Для розроблення наукових основ побудови цього механізму доцільно вивчити його зміст, розглянути досвід формування та визначити принципи. Засадничим у контексті побудови механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі є дослідження змісту поняття «механізм», особливо в контексті загальнонаукової категорії «економічний механізм». Результатом такого дослідження має стати розроблення наукових основ побудови механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі, що слугуватиме підґрунтям формування напрямів забезпечення стійкого розвитку відновлюваної енергетики.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Історія терміну «економічний механізм» дуже молода. Так, наприклад, А. Кульман у роботі «Економічні механізми», що вийшла у світ в 1993 р., підкреслював, що ще в 60-ті роки XIX ст. відомі економічні словники не включали до свого складу такий термін [1, с. 12]. Але сьогодні цьому терміну приділяється первинна увага: механізм розвитку національної економіки, механізми підвищення ефективності і конкурентоспроможності промисловості, механізми державного регулювання інноваційної сфери, механізми управління еколого-економічними системами і т. д. – це лише незначний перелік тем аналітичних досліджень, доповідей, наукових публікацій. Вищеперелічене характеризує багатоаспектність цього терміна і його високу значущість для економічної науки в цілому. Пояснити цю популярність можна вкрай високою необхідністю ефективно управляти спрямованим розвитком економіки держави в умовах морально і фізично застарілих основних фондів, активного розвитку науки і техніки, неминучого виснаження природних ресурсів, високої міри інтеграції в співпраці країн, глобалізації багатьох процесів, що створює високу міру невизначеності в силу національних, територіальних, політичних та ідеологічних відмінностей. Пошук найбільш ефективних схем управління і взаємодій, які враховували б базові економічні закономірності, стає основним завданням у дослідженні поняття «механізм».

Різні визначення терміна «механізм» в основі своїй мають загальне: механізм – це безліч взаємозв'язаних елементів, які приводять у рух об'єкт. Виділяються два підходи: механізм може розглядатися як сукупність елементів, що впливають на розвиток об'єкта, і як взаємозв'язок і взаємодія елементів, що забезпечують розвиток об'єкта.

Розглянемо перший підхід до визначення поняття «економічний механізм». Механізм як інструмент дії характеризує процес управління яким-небудь об'єктом. Структура такого механізму включає такі елементи: об'єкт – це керований елемент, який змінюється під дією центру управління у бажаному для останнього напрямі; центр – це елемент, що управляє, здійснює дію; суб'єкти механізму – це носії предметно-практичної діяльності (індивід або група індивідів), що беруть участь у роботі «механізму»; алгоритм «роботи» механізму, що є сукупністю функцій дій, що управляють, методів і способів досягнення цілей управління; параметричний опис планованих результатів, що характеризують стадію розвитку об'єкту; умови, що сприяють або перешкоджають «роботі» механізму, або чинники, здатні змінити алгоритм «роботи» механізму; допущення, що приймаються до аналізу, або обмеження застосування механізму, за яких можливе досягнення цільової ефективності.

Другий підхід до визначення поняття «економічний механізм» полягає у визначенні механізму як інструменту взаємодії суб'єктів. Такий механізм визначає принципи і послідовність виконання певних дій між різними суб'єктами. У структурі цього типу механізмів об'єкт механізму взаємодії обмежується об'ємом або сферою інтересів суб'єктів. Роль центру, в даному разі незалежного арбітра, обмежується функцією організації і/або контролю виконання правил, розроблених суб'єктами на основі обліку інтересів усіх сторін.

Окрім описаних вище двох підходів до визначення поняття економічного механізму, є ще один підхід – визначення економічного механізму як певної послідовності взаємозв'язаних економічних явищ, яка носить об'єктивний характер [1, с. 13] і може пояснювати деякий природний еволюційний процес розвитку. У структурі такого механізму роль центру виконує деякий первинний імпульс, який «запустив» роботу механізму в минулому. Центр у цьому разі є причиною виникнення послідовності явищ, які можуть проявляти себе як макроструктурні закономірності. Параметричний опис результатів, що характеризують стадію розвитку об'єкту, повинен доповнюватися характером дії механізму на суб'єкти або характеристикою процесів, що виникають між суб'єктами.

В економічній науці відносно різних видових значень поняття «механізм» є різні точки зору. Нижче в табл. 1 приведено деякі формулювання цих трактувань.

Таблиця 1

Зміст різних видів визначень поняття «механізм» в сучасній економічній науці

№	Автор	Видове призначення	Суть поняття	Характерні риси	Можливості реалізації
1.	Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовський, Е.Б. Стародубцева [2]	Загальне поняття, господарський, економічний	Під механізмом розуміється система, пристрій, що визначають порядок якого-небудь виду діяльності. Під господарським механізмом – сукупність процесів, організаційних структур, форм і методів управління, а також правових норм, за допомогою яких здійснюються економічні закони і процеси відтворення. Економічний механізм – складна система цілорічних функціональних, правових, інформаційних підсистем і підсистем забезпечення, а також економічних важелів, які використовуються як інструментарій впливу на економічні процеси	Сукупність процесів, структур, форм, методів управління	Реалізація економічних законів і процесів відтворення
2.	А.Ю. Чаленко [3]	Економічний	Відмітні особливості економічного механізму: - механізм не може існувати без процесу, оскільки є його складовою частиною і налаштований на виконання тільки процесних функцій; - механізм не має власного управління та є таким, що «знерухомлює» і знаходиться в стані очікування управління процесом; - з'єднання механізму з управлінням являє внутрішній зміст процесу	Система інструментів, важелів впливу	Вплив на економічні процеси
3.	А.І. Бородін [4]	Загальне поняття	Під час тлумачення поняття «механізм» доцільно виходити з фізичного змісту терміну: як системи, що складається з ланок і з'єднань, призначених для перетворення руху одних тіл у рух других, тобто сукупності певної структури і певних процесів	Управління процесом, процесні функції	Виконання процесесних функцій
4.	Економічний словник [5]	Загальне поняття	«Механізм» визначається як послідовність станів, процесів, що визначають собою яку-небудь дію, явище або ж систему, пристрій, що визначає порядок якого-небудь виду діяльності	Сукупність структури і процесів	Перетворення руху одних тіл в рух других
5.	А. Кульман [1]	Економічний	Економічний механізм визначається або природою початкового явища, або кінцевим результатом серії представлень. Складовими елементами механізму завжди одночасно виступають початкове явище, завершальні явища, весь процес, який відбувається в інтервалі між ними	Послідовність станів, процесів	Узгодження порядку виду діяльності
6.	Л. М. Тульчинський [6]	Економічний	Економічний механізм – система ресурсного забезпечення (фінансовими, трудовими, матеріально-технічними ресурсами), господарського змісту, господарського розрахунку і економічного стимулювання	Елементи механізму – явища	Взаємозв'язок, представлений у процесі
7.	В.Н. Бурков, В.В. Кондратьєв [7]	Організаційний	Під базовим механізмом організаційного управління розуміють «досить складний набір процедур, правил, положень, інструкцій, що регламентують поведінку осіб, які готують і приймають рішення на усіх етапах функціонування організації»	Система забезпечення, змісту і стимулювання	Забезпечення ресурсами
8.	А.Б. Бахур [20]	Організаційний	Цілісний комплекс причинно-наслідкових зв'язків, які забезпечують доцільне перетворення початкової ситуації на кінцеву (пов'язану з метою, якої досягають)	Набір процедур, правил, положень, інструкцій	Управління функціонуванням організації
9.	Н.Л. Удальцова [8]	Організаційно-економічний	Організаційно-економічний механізм – сукупність організаційно-економічних структур, що формують галузь національної економіки, і рівнів управління, що включають законодавчі, фінансово-адміністративні методи дії, які забезпечують безперервний розвиток галузі на основі принципів цілеспрямованості, системності, комплексної реалізації потенціалу галузі, адаптивності, узгодженості інтересів взаємодіючих суб'єктів, інноваційності	Система причинно-наслідкових зв'язків	Відтворення в системі

№	Автор	Видове призначення	Суть поняття	Характерні риси	Можливості реалізації
10.	Л.І. Абалкін [21]	Організаційно-економічний	Організаційно-економічні відносини, які виникають у ході організації суспільної праці, відносин з обміну діяльністю та відносин з управління	Відносини управління	Управління системою
11.	Н.М. Подолпріхін [19]	Організаційно-економічний	Особливий вид господарського механізму, який є сукупністю організаційно-економічних інструментів і методів впливу на процес.	Сукупність інструментів та методів	Регулювання процесів в окремій системі
12.	Ф.З. Аралбаєва [9, с. 9]	Економічний	Економічний механізм – сукупність елементів: управління, нормування та обліку результатів і витрат, господарсько-виробничої діяльності та матеріального заохочення; організаційного, ресурсного та інформаційного забезпечення	Сукупність елементів	Організаційне, ресурсне та інформаційне забезпечення
13.	К. Сармантаєв [10, с. 11]	Економічний	Економічний механізм – система формування цілей і стимулів, що дає змогу перетворити в процесі спрямованої діяльності рух потреб членів суспільства на рух засобів виробництва і його кінцевих результатів, спрямованих на задоволення попиту споживачів	Система цілей і стимулів	Задоволення попиту споживачів
14.	Е.Г. Багудіна [11, с. 183]	Економічний	Економічний механізм – внутрішній устрій будь-якого апарату, що призводить до досягнення потрібного економічного ефекту	Устрій для економічного ефекту	Досягнення потрібного економічного ефекту
15.	В.М. Полєнчук [12, с. 193]	Економічний	Економічний механізм – сукупність методів і засобів впливу на економічні процеси та їх регулювання	Сукупність методів, засобів впливу	Вплив на економічні процеси та їх регулювання
16.	О.А. Галич [13, с. 30]	Економічний	Економічний механізм – система економічних методів та важелів, що забезпечує зовнішні зв'язки підприємства й створює відповідні умови отримання доходу	Сукупність економічних методів важелів впливу на економічні процеси	Забезпечення зовнішніх зв'язків підприємства й створення відповідних умов отримання доходу
17.	Й.С. Завадський [14, с. 84]	Економічний	Економічний механізм – складовий елемент господарського механізму, що включає економічні стимули (державні економічні стимули виробництва й матеріальні стимули праці) та важелі (планування, господарсько-фінансування, умови реалізації продукції, виробничо-технічне обслуговування, умови господарювання, різні ліміти, собівартість продукції, рентабельність виробництва)	Стимули, важелі, умови	Взаємодія між економічними стимулами та важелями
18.	С.С. Ісупова [15, с. 30]	Економічний	Економічний механізм – цілісна система у вигляді двох взаємодіючих підсистем: функціональної (планування, стимулювання і відповідальність, забезпечення умов для конкуренції, науково-технічний прогрес, управління якістю процесів, рациональне використання ресурсів) і забезпечуючої	Цілісна система у вигляді двох взаємодіючих підсистем	Управління якістю процесів, рациональне використання ресурсів, науково-технічний прогрес
19.	Е.В. Мінєханова [16, с. 157]	Економічний	Економічний механізм – схема функціонування у складі цілісових, функціональних підсистем (планування, оцінка результатів, стимулювання, конкурентне змагання) та підсистем забезпечення	Схема взаємодії підсистем	Забезпечення досягнення цілей організації
20.	Н. Іванов [17]	Економічний	Економічний механізм – системи управління/регулювання досліджуваних об'єктів на макрорівні як базових закономірностей розвитку економіки	Системи управління / регулювання	Управління / регулювання розвитком економіки
21.	С.О. Яценко [18]	Економічний	Економічний механізм – складна структура взаємозв'язаних і взаємодіючих економічних елементів і явищ, процес досягнення заданої або невизначеної господарської мети, що забезпечує, у рамках і під дією економічної системи, що управляє (що регулює) форму взаємодії економічних агентів і держави у процесі продукування благ для задоволення потреб суспільства	Структура елементів і явищ	Управління (регулювання) економічної системи
22.	Л. Гурвіц [22]	Економічний	Економічний механізм – система управління/регулювання	Взаємодія агентів і держави	Задоволення потреб суспільства

**Основні принципи формування механізму стратегічного управління
стійким розвитком відновлюваної енергетики**

Принцип	Характеристика
Принцип системності	Механізм стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики доцільно розглядати в єдиній сукупності об'єкта і суб'єкта. Всі види енергетичних об'єктів мають тенденцію до об'єднання у взаємозв'язані системи, що служать для забезпечення країни усіма видами енергії і здатні виступати як єдине і складне ціле, результат функціонування якого не дорівнює сумі результатів функціонування окремих об'єктів системи
Принцип цілеполагання	Визначення напрямку розвитку в перспективі. Цілеполагання визначає основні цілі розвитку, тому його доцільно конкретизувати для передачі окремих функцій елементам системи. Це досягається в результаті цілевказівки, тобто визначаються параметри стану, який характеризує мету і значення вибраних показників мети. У нашому разі задається мета і визначаються завдання стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики
Принцип комплексності	Формування розвиненої виробничо-технологічної, фінансової, кадрової, інноваційної, інформаційної інфраструктури для забезпечення функціонування ВДЕ та обладнання, призначеного для їх використання. Створення умов для взаємодії всіх ланок логістичного ланцюга створення вартості електроенергії та забезпечення дотримання всіх учасників ланцюга «виробництво – передача – споживання» електроенергії.
Принцип безперервного моніторингу	Припускає безперервний моніторинг стану та прогнозування тенденцій розвитку енергосистеми та всіх її елементів на основі сучасних інформаційних технологій, які дають змогу отримувати повну та достовірну інформацію та проводити її аналіз у режимі реального часу
Принцип ієрархічності	Структура повинна мати декілька рівнів управління для розподілу повноважень ухвалення рішень. Ієрархічність – це «поверховість» систем, ранжирування цілей, визначення пріоритетів, наявність підрядних зв'язків. Цей принцип передбачає нерівність тих, що становлять систему частин, але саме його реалізація забезпечує ефективність життєдіяльності системи у цілому. У ній спрощується ухвалення рішень та їх цілеспрямоване виконання, економиться час, підвищується якість. Як тільки система втрачає ієрархічність, вона впадає в хаос і знижує якість виконання своїх загальних функцій
Принцип гнучкості	Висока ступень пристосованості енергосистеми до вимог зовнішнього середовища та можливості змін її структури
Принцип управління підсистемами	Управління підсистемами розвитку економіки енергетичної галузі для досягнення якісних перетворень у розвитку відновлюваної енергетики. Система управління повинна бути максимально прозорою й орієнтованою на задоволення потреб споживачів, забезпечувати якісні, позитивні зміни у підсистемах, тобто такою, в якій фінансові ресурси витрачають зважено, контрольовано, зважаючи на кінцевий та остаточний результат; прогресивною, спрямованою не тільки на сьогоднішній, а й у майбутнє, вирішувати сьогоднішні проблеми з урахуванням наслідків ухвалених рішень для майбутніх періодів розвитку відновлюваної енергетики
Принцип раціонального використання та забезпечення ресурсами (екологічності)	Забезпеченість ресурсами та раціональність у їх використанні під час виробництва – розподілу – обміну – споживання. Організація потоків у підсистемах, що супроводжуватиметься мінімальними витратами праці, обмеженням нераціональних утрат ресурсів, мінімальним порушенням здатності екологічних ресурсів до саморегуляції, поступовим зниженням обсягів і темпів споживання ресурсів, а отже, забезпечуватиме такий рівень їхньої продуктивності, який передував зниженню. Скорочення обсягів викиду шкідливих речовин, використання екологічних переваг ВДЕ.
Принцип забезпечення відтворювальних процесів	Забезпечення відтворювальних процесів в економіці енергетичної галузі для розвитку відновлюваної енергетики. Забезпечення відтворення ресурсів – це прерогатива системоутворюючих, самовідтворювальних підсистем. Відтворення економічних ресурсів у розвитку відновлюваної енергетики детерміноване обов'язковим забезпеченням безперервного інноваційного розвитку, повторенням процесів виробництва, розподілу, обміну та споживання. Чим більшою буде кількість відтворених ресурсів, тим вищим рівнем стійкого розвитку відзначатиметься розвиток галузі
Принцип забезпечення безперервного інноваційного розвитку	Забезпечення безперервного інноваційного розвитку відновлюваної енергетики. Інноваційний розвиток – один із найбільш ґрунтовних складників механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики, тому цей принцип є найбільш вагомим для забезпечення поглибленого розвитку відновлюваної енергетики. Необхідним є впровадження науково-технічних нововведень, які сприятимуть зниженню обсягів і темпів використання соціо-еколого-економічних ресурсів, мінімізації втрат у ході переміщення ресурсів, зменшенню негативного впливу на довкілля за рахунок зниження рівня викидів і скидів шкідливих речовин

(Закінчення таблиці 2)

Принцип	Характеристика
Принцип забезпечення інвестиційної діяльності	Забезпечення інвестиційної діяльності. Інвестиційна діяльність відзначається спрямованістю на забезпечення капіталовкладень у розвиток галузі та прискорює їхній розвиток унаслідок створення додаткових робочих місць і впровадження нових технологій і знань. Пріоритетним є прагнення до створення сприятливого інвестиційного клімату
Принцип задоволення потреб населення та надійності енергопостачання	Задоволення потреб населення, нинішнього та майбутніх поколінь. Створення умов для забезпечення можливостей життєдіяльності населення з урахуванням мінімальних гарантій держави; стабілізація рівня життя населення. Надійність енергопостачання забезпечується швидкістю реакції на зміни стану елементів енергосистеми
Принцип ефективності та відповідності стратегічним пріоритетам розвитку	Забезпечення ефективності соціо-еколого-економічної системи розвитку відновлюваної енергетики. Ефективність та відповідність стратегічним пріоритетам розвитку соціо-еколого-економічної системи залежить, в першу чергу, від застосовуваних форм і методів, тому що вони зумовлюють склад, структуру й обсяги залучених ресурсів та їх використання у процесі господарювання. Вектор ефективності та відповідності стратегічним пріоритетам розвитку загалом спрямований на забезпечення такого співвідношення між результатами та витратами залучених ресурсів, що, зрештою, знайде відображення на позитивному прирості показників, які буде отримано в результаті співвідношення доходів і видатків

Механізм припускає створення системи постійної дії на об'єкт, що управляється, яка спрямована на певний результат. Дію на об'єкт можна представити в сукупності цілеспрямованих прийомів, що впливають на суб'єкт управління, які забезпечують координацію дій у цілях досягнення стійкого розвитку. Таким чином, на основі комплексного застосування вищеперерахованих напрямів реалізації механізму й з урахуванням особливостей розвитку економіки енергетичної галузі доцільно визначити спеціальні принципи формування механізму стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі в контексті відновлюваної енергетики, які представлено в табл. 2.

Представлені принципи відзначаються взаємопов'язаністю та детермінують вагомими закономірностями формування механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики. Дотримання перерахованих принципів є однією із передумов успішного досягнення результативного рівня соціо-еколого-економічного розвитку внаслідок досягнення рівноваги між використанням і відтворенням соціо-еколого-економічних ресурсів через призму задоволення потреб суспільства.

Таким чином, модель формування механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики визначає комплексне злиття всіх його складників, тобто формування дослідженого механізму повинне відбуватися за умови цілісності його структури. Ефективне функціонування механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики може бути реалізовано шляхом урахування даних принципів. Принципи формування механізму

стратегічного управління стійким розвитком – засадничі в контексті встановлення структури та функцій досліджуваного механізму. Реалізація таких принципів сприятиме забезпеченню якісної, обґрунтованої й управлінської діяльності у процесі стратегічного управління стійким розвитком економіки енергетичної галузі шляхом розвитку відновлюваної енергетики.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Для успішного розвитку економіки енергетичної галузі повинен, своєю чергою, зберігатися баланс між оптимальним співвідношенням витрат і виробленням електроенергії, доцільно знаходити нові форми застосування капіталу, підвищувати ефективність використання енергоресурсів, оновлювати і проводити модернізацію основних виробничих фондів, застосовувати принципово нові методи управління. Цього можна досягти тільки в умовах стійкого розвитку.

Механізм стратегічного управління стійким розвитком розуміється як взаємозв'язок багаторівневої системи структур, пов'язаних правовими нормами, що дають змогу енергетичній галузі стабілізувати свою виробничо-господарську діяльність, виявити новий потенціал і підвищити його здатність до оновлення. Він вирішує два завдання: перше – організаційна система виробляє і реалізує комплекс заходів, які підвищують основні показники галузі; друге – реалізація комплексу заходів, спрямованих на відновлення показників.

Формування та реалізація механізму стратегічного управління стійким розвитком відновлюваної енергетики повинно відбуватися шляхом безперервного інноваційного розвитку ВДЕ.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Кульман А. Экономические механизмы. Москва, 1993. 192 с.
2. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. Москва, 2011. 512 с.
3. Чаленко А.Ю. Неопределенности термина «механизм» в экономических исследованиях. Капитал страны. 25.03.2010. URL: <http://www.kapital-rus.ru/articles/article/176697> (дата звернення: 01.09.2018).
4. Бородин А.И. Состав и структура организационно-экономического механизма стратегического развития предприятия. Томск, 2003. 306 с.
5. Экономический словарь. URL: http://abc.informbureau.cjm/html/jicssenoaaiiue_iaoaeci.html (дата звернення: 08.09.2018).
6. Тульчинский Г.Л. Менеджмент в сфере культуры. Санкт-Петербург, 2001. 356 с.
7. Бурков В.Н., Кондратьев В.В. Механизмы функционирования организационных систем. Москва, 1981. 384 с.
8. Удальцова Н.Л. Организационно-экономический механизм функционирования отрасли национальной экономики. Экономические науки. 2012. № 6(91). С. 95.
9. Аралбаева Ф.З. Механизм управления социально-экономическим развитием территориально-хозяйственных подсистем в региональной экономике: автореф. дис. ... докт. экон. наук: 08.00.05. Оренбург, 2008. 25 с.
10. Сармантаев К. Организационно-экономический механизм эффективного развития сельских территорий: автореф. дис. ... докт. экон. наук: 08.00.05. Алматы, 2010. 26 с.
11. Багудина Е.Г. Экономический словарь. Москва, 2009. 624 с.
12. Поленчук В.М. Економічний механізм розвитку підприємств у історичному досвіді ринкових трансформацій. Економічні інновації: зб. наук. праць. Одеса: Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, 2011. Випуск 45. С. 189–199.
13. Галич О.А. Внутрішній економічний механізм підприємства: курс лекцій. Полтава, 2005. 298 с.
14. Завадський Й.С. Управління сільськогосподарським виробництвом у системі АПК. Київ, 1992. 367 с.
15. Исупова С.С., Берра Х. Механизм реализации муниципальной экономической политики. Содействие развитию экономики на муниципальном уровне. Серия «Муниципальное управление». 2007. Вып. 5. С. 29–32.
16. Миннеханова Е.В. Теоретико-методологические основы формирования организационно-экономического механизма взаимодействия пространственно-локализованных экономических систем в регионе Российское предпринимательство. 2011. № 7. Вып. 2. С. 155–159.
17. Иванов Н. Глобализация и общество: проблемы управления. Мировая экономика и международные отношения. 2008. № 4. С. 3–15.
18. Ященко С.О. Институциональный подход к анализу экономических механизмов. Экономический анализ. Теория и практика. 2012. № 2(254). С. 22–23.
19. Подоприхин Н.М. Организационно-экономический механизм процесса реализации инвестиционной стратегии: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05. Воронеж, 1999. 198 с.
20. Бахур А.Б. Возможности автоматизации проектирования технических систем на основе интегративно-функциональных представлений о системной организации. URL: <http://www.spb.narod.ru> (дата звернення: 11.09.2018).
21. Абалкин Л.И., Бакалов А.П., Быстрицкая Э.А. и др. Хозяйственный механизм общественных формаций. Москва, 1986. 268 с.
22. Hurwicz L., Bowles S., Gintis H., Gustafsson B. (eds.) *Toward a Framework for Analyzing Institutions and Institutional Change. Markets and Democracy* Cambridge: Cambridge University Press, 1993. P. 51–67.